

Gyakorlati példák tanároknak

Kapcsolódó tananyag: M1-T1-MLC4 – Világos kontextus és strukturált kérdezéstechnika (promptolás)

1. gyakorlat – a tanár saját tanulását segítő gyakorlat

Gyakorlat célja: megtapasztalni, hogyan változtatják meg a prompt építőelemei az MI-válasz relevanciáját és használhatóságát.

Cím: Az egysoros kéréstől a strukturált promptig

Gyakorlat: egy saját tanórához kapcsolódó homályos prompt átírása és a két válasz összehasonlítása.

Időtartam: 20–25 perc

Munkaforma: egyéni munka

Eszközök: ChatGPT, Claude, Gemini vagy más generatív MI-eszköz

Utasítások:

1. Válasszon egy témát, amelyet a következő hetekben tanítani fog. Írjon egysoros promptot, pl. „Készíts feladatlapot a hegesztés munkavédelméről.” Mentse el a választ.
2. Nyisson új beszélgetést. Írja át a kérést az építőelemek segítségével (lásd a sablont alább). Mentse el a választ.
3. Hasonlítsa össze a két választ négy szempont szerint: mennyire illeszkedik a tanulóihoz, megfelelő-e a szint, szakmailag helyes-e, és mennyit kellene még szerkeszteni rajta.
4. Iteráljon egyszer: adjon hozzá egy korlátozást vagy egy példát (pl. csatoljon egy korábbi, jól bevált feladatlapot), és figyelje meg a változást.
5. Végül kérdezze meg a modellt: „Milyen információkat kellett kitalálnod az első promptomnál?” – és vesse össze a listát az építőelemekkel.

Promptsablon

Válaszolj ...-ként (szerep). Készíts ... (feladat). A tanulók ... (szint). Az óra végén legyenek képesek ... (cél). Kontextus: ... (idő, eszközök, tanterv, csatolt fájl). Formátum: ... (táblázat, terjedelem, elemszám, nyelv). Ellenőrizd, hogy ... (értékelési szempontok).

Tanulság:

- A strukturált prompt szinte mindig használhatóbb eredményt ad, mert a modellnek kevesebbet kell találgatnia.
- A példák és a korlátozások gyakran hatékonyabbak, mint a további magyarázat.
- A modell saját listája a „kitalált” információkról gyors diagnosztikai eszköz a későbbi promptok javításához.

2. gyakorlat – órai munka diákokkal

Gyakorlat célja: a tanulók képességének fejlesztése abban, hogy világos, kontextusban gazdag kérdéseket fogalmazzanak meg, és kritikusan értékeljék az MI válaszait.

Cím: Promptdetektívek

Gyakorlat: a tanulók párban javítanak egy homályos, szakmájukhoz kapcsolódó promptot, majd összevetik a válaszokat.

Időtartam: 30–35 perc

Munkaforma: páros munka, majd közös megbeszélés

Eszközök: az iskola által jóváhagyott MI-eszköz (tanári bemutató vagy tanulói fiókok, az iskolai szabályoktól függően), projektor

Utasítások:

1. A tanár kivetít egy homályos, a tanulók szakmájához kapcsolódó promptot (pl. „Hogyan javítsak meg egy autót?”) és a rá kapott MI-választ.
2. A tanulók párban összegyűjtik, mi hiányzik: ki kérdez, pontosan mi a feladat, mi a helyzet, és milyen válaszra van szükség.
3. Minden pár átírja a promptot legalább négy építőelem felhasználásával (szerep, feladat, kontextus, formátum).
4. A javított promptokat kipróbálják (a párok vagy a tanár a kivetítőn). A párok hozzáírják ezt a mondatot is: „Mielőtt válaszolsz, tegyél fel nekem tisztázó kérdéseket.”
5. Közös megbeszélés: melyik prompt működött a legjobban, és miért? Melyik válaszban volt hiba vagy hiányzó munkavédelmi információ?

Tanulság:

- A pontos kérdezés szakmai készség: a műhelyben is az utasítás minősége határozza meg a munka minőségét.
- Az MI arra válaszol, amit kérdezzünk – ha nem kérdezzünk rá a védőfelszerelésre, lehet, hogy meg sem említi.
- A válaszok összehasonlítása a kritikus értékelést fejleszti: a gördülékeny szöveg nem azonos a helyes szöveggel.

Megjegyzés tanároknak:

- Tartsák be az iskola szabályait és a szolgáltatók életkori feltételeit. Ha tanulói fiók nem használható, a tanár a saját fiókjából mutassa be a feladatot.
- Hívják fel a tanulók figyelmét, hogy soha ne írjanak személyes adatot (nevet, címet, osztálytársakról készült fotót) a promptokba.

Szerzői jog © 2026 VITA Konzorcium

Ez a mű a Creative Commons Nevezd meg! – Így add tovább! 4.0 Nemzetközi Licenc (CC BY-SA 4.0) feltételei szerint újra felhasználható és átdolgozható.

Az Európai Unió finanszírozásával. A kifejtett nézetek és vélemények kizárólag a szerző(k)éi, és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy a Nemzeti Ügynökség álláspontját.